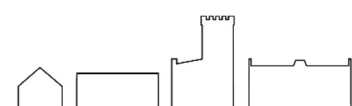
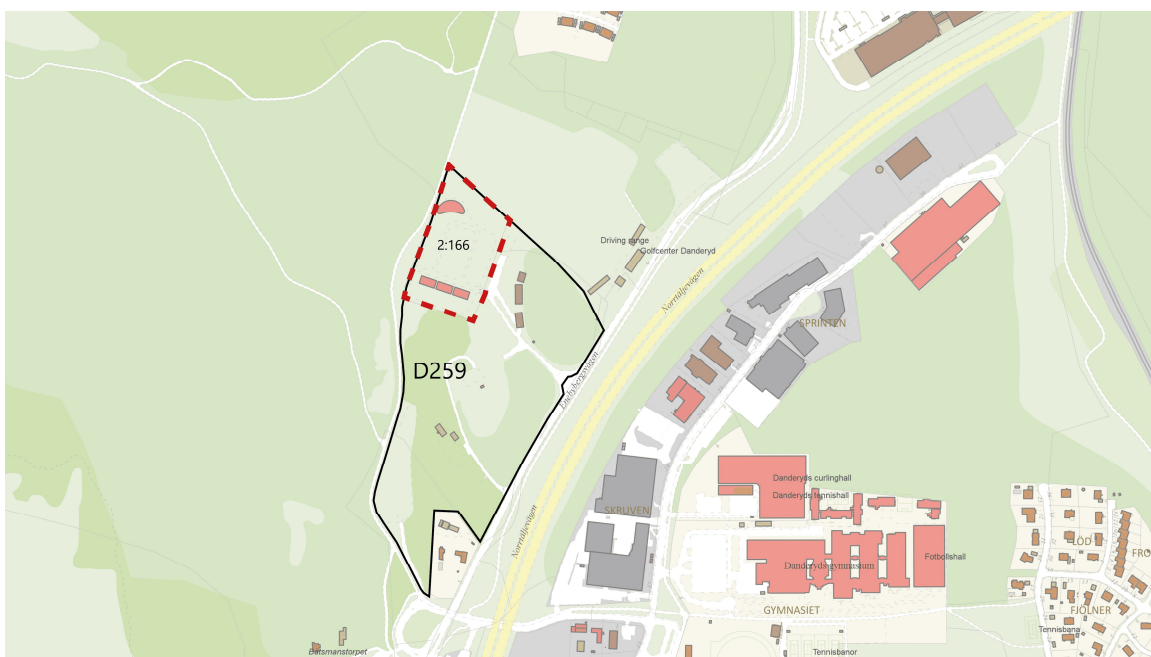

Ändring av detaljplan D259 för transformatorstationen, i Danderyds kommun

ANTAGANDEHANDLING, 2023-09-06

Innehållsförteckning

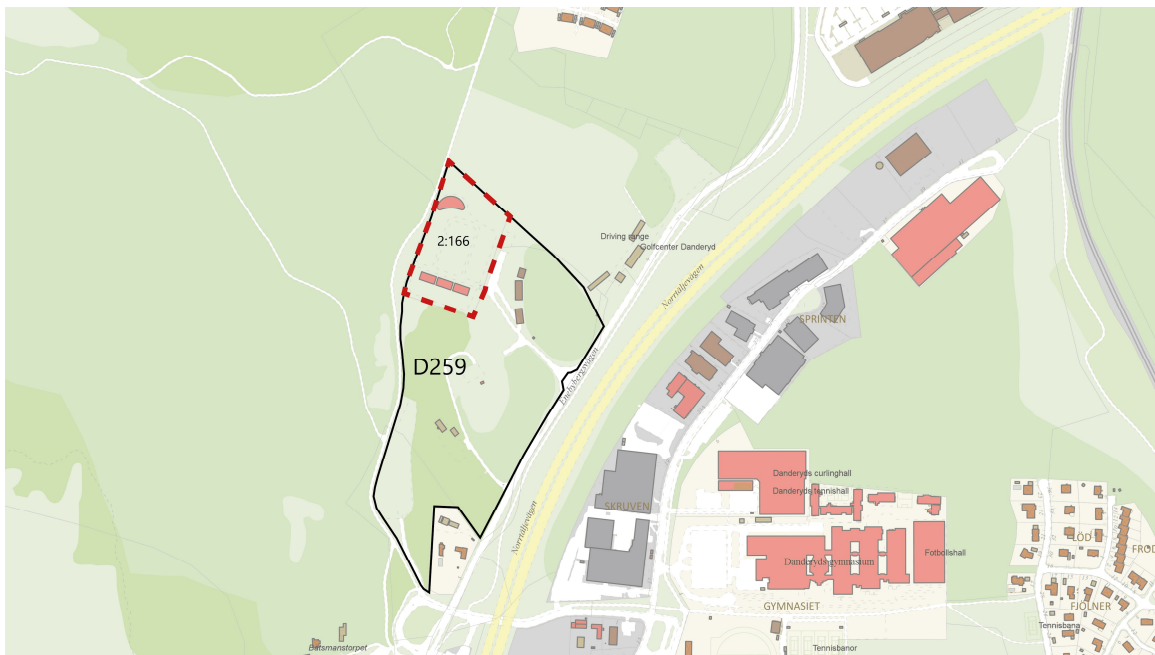
Detaljplanens syfte	4
Beskrivning av detaljplanen.....	4
Beskrivning av detaljplanen	4
Motiv till ändringen	4
Gestaltning.....	5
Ärendeinformation.....	6
Planens handläggning.....	6
Handlingar	6
Medverkande	7
Genomförandetid.....	7
Genomförande	8
Organisatoriska frågor	8
Huvudmannaskap och ansvarsfördelning.....	8
Avtal	8
Ekonomiska konsekvenser för kommunen	8
Detaljplanekostnader.....	8
Bygglov, bygganmälan	8
Fastighetsrättsliga frågor	8
Fastighetsbildning	8
Gemensamhetsanläggningar, servitut och ledningsrätter.....	8
Tekniska frågor	9
Vatten och avlopp	9
Skydd mot olyckor	9
Dokumentation och kontroll	9
Planbestämmelser	9
Planeringsunderlag.....	10

Gällande detaljplan.....	10
Översiktsplan.....	10
Undersökning om betydande miljöpåverkan.....	10
Planeringsförutsättningar.....	11
Planuppdrag	11
Riksintresse	11
Vattendirektiv.....	12
Konsekvenser av ändringen	12
Förändringar och konsekvenser	12
Trafik och kommunikationer	13
Gator och trafik	13
Gång- och cykelvägar.....	13
Teknisk försörjning	14
Vatten och avlopp	14
Hälsa och säkerhet	14
Svavelhexafluorid (SF ₆)	14
Buller.....	14
Elektriska och magnetiska fält.....	15
Barnperspektiv	15

Detaljplanens syfte

Syftet med planändringen är att ändra gällande detaljplan D259 genom att utöka befintlig byggrätt inom del av fastighet Danderyd 2:166 för att kunna uppföra ny byggnad, ett så kallat GIS – ställverk.

Ändringens syfte är förenligt med syftet i gällande detaljplan D259. Befintliga planbestämmelser fortsätter att gälla tillsammans med denna ändring (ändring av några planbestämmelser).

Figur 1: Den röstreckade linjen visar vilken del av detaljplan D259 som ändringen avser.

Beskrivning av detaljplanen

Beskrivning av detaljplanen

Området som planändringen berör omfattar fastighet Danderyd 2:166 belägen i Anneberg mellan Rinkebyskogen och E18 i kommunens nordvästra del. Fastigheten är idag bebyggd med tre ställverk, kontors- och tillsynsbyggnad samt elkraftskomponenter. Fastigheten som ändringen berör är 15 873 kvadratmeter varav ändringsområdets areal är ca 12 600 kvadratmeter.

Fastighet Danderyd 2:166 ägs av Svenska kraftnät. Övriga fastigheter inom detaljplanen är Danderyd 2:7 samt 2:143 vilka ägs av Danderyds kommun och det kommunala bolaget Djursholms AB.

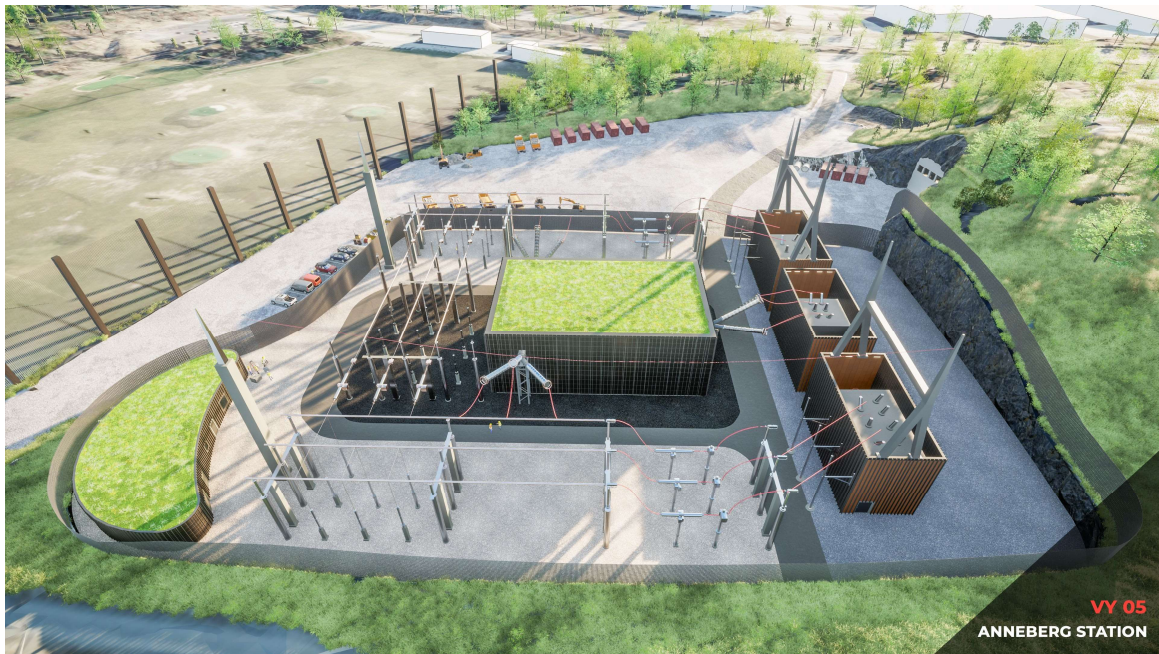
Motiv till ändringen

Svenska Kraftnät har ansökt om ändring av befintlig detaljplan D259 för att kunna utveckla sin anläggning och därmed kunna bemöta nya behov som uppstått sedan befintlig detaljplan antogs.

Gestaltning

Den nya bygganden ska gestaltas så att den harmonierar med befintlig manöverbyggnad och transformatorer. Nuvarande reglering kring utformning ska efterföljas genom att byggnadens fasad förses med träribbor samt att taket utformas som sedumtak. GIS-ställverk möjliggör att de önskade funktionerna ryms inom befintlig fastighet, vilket inte är fallet om ett luftisolerat ställverk skulle väljas.

För att säkerställa såväl horisontell som vertikal kabelanslutning till GIS-ställverket medger planändringen att ställverket kan utformas i två våningar.

Figur 2: Exempel på hur det nya GIS-ställverket kan gestaltas med träribbor och sedumtak för att harmoniera med befintlig manöverbyggnad och transformatorer.

Figur 3: Exempel på hur det nya GIS-ställverket kan gestaltas.

Ärendeinformation

Planbeskrivningen ska redovisa de syften, förutsättningar och konsekvenser planen har samt hur planen är avsedd att genomföras. Allmänna intressen som utgör grund för planen och de avvägningar som gjorts mellan olika intressen klargörs. Motiven för valda bestämmelser samt skälen till planens utformning redovisas. Planbeskrivningen är inte rättsligt bindande och kan inte överklagas. Detaljplanens bindande föreskrifter framgår av plankartan och planbestämmelserna. Planen upprättas av Danderyds kommun, miljö- och stadsbyggnadskontoret.

Planens handläggning

Handläggningen av detaljplanen sker med standardförfarande enligt plan- och bygglagen, PBL (2010:900). Standardförfarande innebär att ett förslag till ändring av detaljplan upprättas och skickas ut på samråd till sakägare (boende i anslutning till planområdet), berörda organisationer och myndigheter m.fl. för synpunkter. Inkomna synpunkter sammanställs och planförslaget justeras. Därefter skickas planförslaget ut för granskning, som pågår under minst två veckor. Under granskningstiden finns möjlighet att återigen lämna synpunkter på förslaget. Samtliga inkomna synpunkter sammanställs och besvaras i ett utlåtande. Det slutliga planförslaget tas sedan upp till miljö- och stadsbyggnadsnämnden för antagande. Efter antagandet har de sakägare som inte fått sina synpunkter tillgodosedda rätt att överklaga beslutet. När tiden för överklagande (prövning) gått ut och om ingen har överklagat planförslaget får detaljplanen laga kraft.

Handlingar

Till planen hör följande handlingar:

Plankarta med bestämmelser (2011 ändrad 2023)

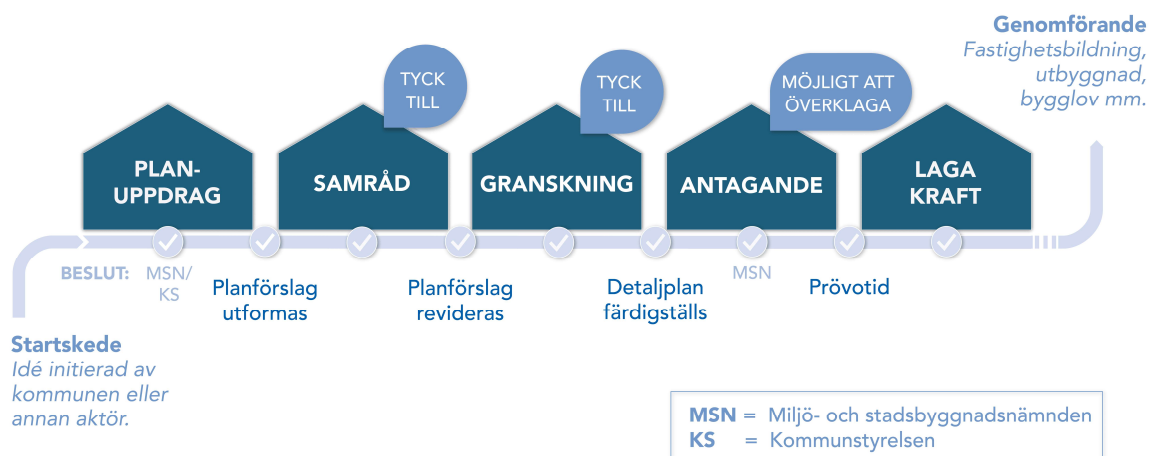
Planbeskrivning till ändring (denna handling)

Dessutom har följande handlingar upprättats:

- Grundkarta
- Fastighetsförteckning
- Undersökning om miljöpåverkan (samrådsskede)
- Sändlista

Medverkande

Förslaget till planändring är framtaget av Miljö- och stadsbyggnadskontoret genom Linda Hartzell, planarkitekt, Ebba Östman, planarkitekt och Jonas Bark, planchef. Medverkande fastighetsägare har varit Svenska kraftnät.

Figur 4: Planprocess för standardförfarande.

Genomförandetid

Genomförandetiden för planändringen är fem år räknat från det datum då ändringen fått laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren garanterad rätt att bygga i enlighet med planen. Fastighetsägaren ansvarar för genomförandet av detaljplanen. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Fastighetsägaren ansvarar för anläggande och framtida drift av så kallade servisledningar (enskild ledning in till det egna huset), grönytor m.m.

Byggnadsnämnden ansvarar för den formella hanteringen av detaljplanen. Fastighetsägaren svarar för planens genomförande.

Avtal

Användning av etableringsplatsen inom fastighet 2:143 regleras idag i nyttjanderättsavtal mellan 2:166, 2:143 samt 2:7. Avtalet löper ut 2024 då samma uppgörelse behöver gälla i nytt avtal.

Det finns även avtal om kulvert under gång- och cykelväg för lastbilstransport av transformatorerna.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Fastighetsägaren ska stå för samtliga kostnader hänförliga till den egna fastigheten. Svenska kraftnät står för alla kostnader för genomförandet av planändringen.

Detaljplanekostnader

Ett avtal har upprättats mellan Danderyds kommun och Svenska kraftnät för att reglera kostnaden för upprättandet av detaljplanen. Plankostnadsavtal har upprättats varför planavgift enligt taxa inte tas ut.

Bygglov, bygganmälan

För bygglov och bygganmälan erläggs avgifter enligt taxa för byggnadsnämndens verksamhet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Befintliga tomtindelningar fortsätter att gälla för alla de fastigheter som regleras av detaljplan D259. Fastigheten som omfattas av planändringen har ingen tomtindelning eller fastighetsplan.

Gemensamhetsanläggningar, servitut och ledningsrätter

Befintliga ledningsrätter, officialservitut och avtalsservitut påverkas inte av planändringen.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Befintligt internt VA-system har kapacitet för exploateringen. Den nya byggnaden sammankopplas med befintligt internt vattenhanteringssystem och kommer inte att belasta kommunala vattenledningar.

Skydd mot olyckor

I planbestämmelserna (gällande plan) angivna åtgärder ska efterföljas för att skapa en trygg och riskfri miljö. Detta ombesörjes av fastighetsägaren.

GIS-ställverket uppförs med automatisk övervakning för att identifiera eventuella läckor, vilka måste åtgärdas direkt för att anläggningen ska fungera korrekt.

Dokumentation och kontroll

Erforderliga handlingar ska lämnas in i samband med bygglovsansökan.

Planbestämmelser

Planändringen berör den norra delen av fastighet Danderyd 2:166. Ändringen inom denna del av fastigheten innebär att följande planbestämmelser stryks:

- Största tillåtna bruttoarea för förråd eller annan byggnad som inte avses för stadigvarande vistelse, i m² ovan mark. (Hittills reglerat till 500 kvadratmeter).
- Högsta totalhöjd i meter över nollplanet. (Hittills reglerat till +37 meter).

Strukna bestämmelser ovan ersätts med:

- Största tillåtna byggnadsarea för förråd eller annan byggnad som inte avses för stadigvarande vistelse, i kvadratmeter ovan mark kommer utökas efter ändringen till 1 300 kvadratmeter.
- Högsta totalhöjd i meter över nollplanet får vara 45 meter.

Bestämmelsen att endast byggnader i en våning tillåts utgår inom området för planändringen.

Ändringarna innebär att ett nytt GIS-ställverket kan byggas.

Övriga planbestämmelser för fastigheten fortsätter att gälla tillsammans med dessa ändringar.

Planeringsunderlag

Gällande detaljplan

Gällande detaljplan för området är D259- transformatorstation i Anneberg från 2011. Detaljplanen D259 omfattar utöver fastighet Danderyd 2:166 (området som planändringen berör) även de kommunala fastigheterna 2:7 och 2:143.

Planen medger inom det aktuella ändringsområdet (del av fastighet 2:166) kvartersmark för transformatorstation med tillhörande kontor. Den största tillåtna bruttoarean för förråd eller annan byggnad som inte avses för stadigvarande vistelse, i kvadratmeter ovan mark, för Danderyd 2:166 är 1 500 kvadratmeter fördelat mellan två ytor enligt plankarta (D259). Den norra delen medger en bruttoarea på 500 kvadratmeter medan den södra medger en bruttoarea på 1 000 kvm. Planändringen berör den norra delen.

Högsta totalhöjd över nollplanet är i den norra delen av fastigheten reglerad till +37 meter medan den södra delen regleras till +45 meter. Markytorna ligger ca +33 meter över nollplanet. Inom planområdet medges byggnader i en våning.

I planen regleras även begränsningar av markens bebyggande samt utseende. Inom fastighetens norra del (ändringsområdet) gäller att anläggning ska vara försedd med träribbor på fasad och staket samt att tak ska förses med sedumtak. Vidare anges inom detta område att marken ska vara tillgänglig för allmän luftledning. Dessa bestämmelser ska fortsatt gälla tillsammans med denna planändring.

Ingen fastighetsplan gäller för området.

Översiktsplan

I Danderyds gällande översiktsplan från 2022 utpekas området som område för teknisk anläggning. Kring 220 kV ledningar ska inte nya byggnader uppföras närmare än 70 meter med hänsyn till elektriska och magnetiska fält. Planändringen är i enlighet med gällande översiktsplan.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt PBL (2010:900) 4 kap. 34 § och miljöbalken, MB (1998:808) 6 kap 3 § ska en miljöbedömning genomföras om program eller planer kan antas medföra betydande

miljöpåverkan. Ett första ställningstagande kring förväntad miljöpåverkan görs i en så kallad undersökning (separat dokument).

Denna planändring möjliggör byggnation av ett gasisolerat ställverk. Som isolationsmedium i ställverket används så kallad SF₆-gas (svavelhexafluorid), vilken har unika egenskaper för just elektrisk tillämpning. Dessa egenskaper innebär bland annat en ökad driftsäkerhet av anläggningen. Gasen är inte giftig och inte heller skadlig för människor under normala förhållanden. SF₆-gas är emellertid en klimatpåverkande gas vilket ställer betydande krav på verksamhetsutövaren vad gäller korrekt hantering så att utsläpp kan minimeras. Det bör betonas att ytan som behöver tas i anspråk för ett gasisolerat ställverk är betydligt mindre jämfört med ett luftisolerat ställverk. Gasisolerade ställverk ses därför ofta som en standardlösning i tätastadsmiljöer.

Att möjliggöra en anläggning som förutsätter användande av SF₆-gas har analyserats i samband med planarbetet, där de kända riskerna med att använda SF₆-gas noga övervägts. En helhetsbedömning har gjorts där man viktat riskerna med att anlägga ett gasisolerat ställverk mot att behöva exploatera fastigheten ytterligare. Uppförande av ett GIS-ställverk innebär en möjlighet att stärka Stockholmregionens elnät i och med att projektet ingår i Stockholms ström (Svenska kraftnäts förslag på struktur för att förstärka Stockholmregionens elnät).

Den sammanlagda bedömningen är att det i dagsläget på den aktuella platsen inte finns något annat alternativ än att använda SF₆-gas i den här typen av ställverk. Eftersom markanvändningen i gällande plan möjliggör uppförande av ett GIS-ställverk inom befintlig transformatorstation, samt att tekniken är noga beprövad och övervakning av anläggningar likt denna är hög, är bedömningen att uppförande av GIS-ställverket inte medför en betydande miljöpåverkan.

Planändringen bedöms därmed inte innebära sådan betydande påverkan på miljön som fordrar en miljöbedömning enligt PBL eller strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken.

Planändringen är förenlig med 3, 4 och 5 kap. MB (1998:808).

Planeringsförutsättningar

Planuppdrag

Byggnadsnämnden beslutade den 24 augusti 2022 § 104, att ge miljö- och stadsbyggnadskontoret i uppdrag att i en planprocess pröva förutsättningarna för en detaljplaneändring som utökar befintlig byggrätt inom del av fastigheten Danderyd 2:166 och därmed möjliggör uppförande av en ny byggnad (ett gasisolerat ställverk).

Planändringen innebär att transformatorstation Anneberg kan utökas och därigenom möjliggöra förbindelse mellan Anneberg och Skanstull via elkabeltunnel. Projektet är därmed en del av Stockholm Ström som syftar till att stärka Stockholmregionens elnät.

Riksintresse

Inga riksintressen enligt miljöbalken (1998:808) 3 och 4 kap. berör planområdet.

Transformatorstationen ingår som en del i regionens stamnät, som är av riksintresse för energidistribution och omfattas av miljöbalken 3 kap. 8 §.

Vattendirektiv

Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt beslutade den 16 december 2016 om förvaltningsplan med åtgärdsprogram samt miljökvalitetsnormer för vattenmiljöerna inom Norra Östersjöns vattendistrikt. Föreskriften med miljökvalitetsnormerna är en del av det svenska genomförandet av EU:s Ramdirektiv för vatten och innebär att det för de större sjöarna, vattendragen, kustvattnet och grundvattnet har fastställts ett mål för vattenmiljöerna. Myndigheter och kommuner ska genomföra de nödvändiga åtgärderna för att uppnå god status i alla vattenförekomster. Det medför att dagvattenfrågor ska hanteras i varje ny detaljplan och att detaljplanerna ska utformas så att de bidrar till att målen uppnås.

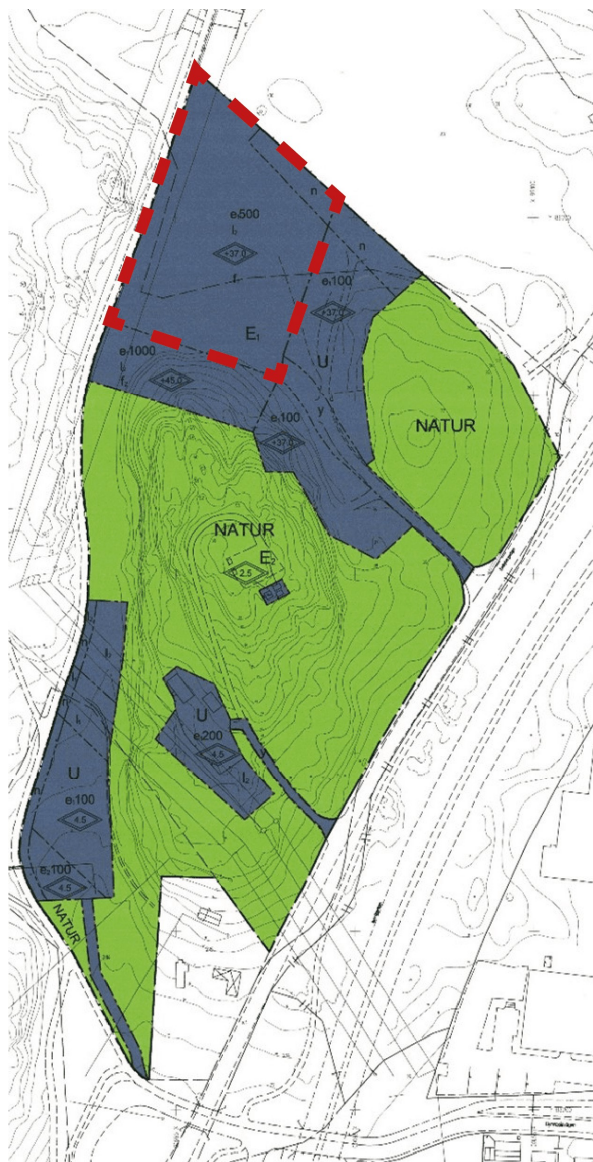
Edsviken (SE659024-162417) är recipient för dagvattnet inom planområdet. Recipienterna påverkas inte av planändringen, som syftar till att möjliggöra för en ny byggnad.

Konsekvenser av ändringen

Förändringar och konsekvenser

Planändringen möjliggör uppförande av en ny byggnad, ett så kallat gasisolerat ställverk. Användningen inom ändringsområdet kommer fortsatt efter ändringen vara transformatorstation med tillhörande kontor.

I projektet ingår även att flytta en av reaktor till mittbåset där det idag står en transformator som därmed försvinner. Kablar kommer att anslutas till det nya ställverket från tunnelmynningen sydväst om etableringsytan (inom fastighet Danderyd 2:143). Dessa åtgärder är förenliga med gällande plan och berör således inte denna planändring.

Figur 5: Del av gällande plankarta med området som berörs av planändringen i röd markering. Området utgörs av fastighet Danderyd 2:166 som ägs av Svenska kraftnät.

Trafik och kommunikationer

Gator och trafik

Den nya byggnaden placeras så att befintlig infartsväg till vändplan inom fastighetens västra del bibehålls öppen.

Gång- och cykelvägar

I anslutning till planområdet löper en gång- och cykelväg. Den påverkas inte av planändringen.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Den nya byggnaden planeras anslutas till befintligt dagvattensystem vilket innebär att nuvarande dagvattenmängd förflyttas från att falla fritt på befintlig grusyta (ställverksplan) till att tas om hand i ledningar.

Byggnadens tak utformas med en lutning mot västra sidan för att undvika dropp och isbildning som riskerar skada de kablar som planeras anslutas österifrån. I enlighet med gällande reglering förses byggnaden med sedumtak vilket skapar viss fördröjning av dagvattenflöden.

I det nya ställverket planeras ett handfat för tvättning med slang av maskinhallen. Detta sammankopplas med det interna vattenhanteringssystemet och kommer inte att belasta kommunala vattenledningar.

Hälsa och säkerhet

Den önskade åtgärden med GIS-ställverk är ett resultat av fysiskt mindre och driftsäkrare teknik för 400 kV-ställverk. Den aktuella tekniken har tidigare inte varit beprövad på region- och stamnätsnivå men planeras nu för åtminstone två till tre kommande stamnätsstationer. Till transformatorstationen i Anneberg går idag en elförbindelse från Hagby i Upplands Väsby (även benämnd som City Link etapp 1). Sträckningen Anneberg – Skanstull, City Link etapp 2, utgör en elförbindelse i tunnel. Slutligen kommer elförbindelsen koppla samman station Hagby i Upplands Väsby med station Ekudden i Huddinge.

Svavelhexafluorid (SF6)

GIS-ställverket planeras bli isolerat med gasen SF6 (svavelhexafluorid), vilket är ett vanligt isoleringsmaterial i ställverk på platser där ytan är begränsad. Tekniken som används är noga beprövad för att hålla ett konstant gstryck i ställverket.

Anläggningar likt den planerade i Anneberg uppförs även med automatisk övervakning för att identifiera eventuella läckor, vilka måste åtgärdas direkt för att anläggningen ska fungera korrekt. Gasen skulle ha en stor påverkan på växthuseffekten vid eventuellt läckage men är inte giftig eller farlig för människan. Risken för läckage bedöms som låg.

I och med att en transformator kommer att försvinna (då den ersätts av en reaktor som flyttas) kommer mängden isoleringsolja att minska med cirka 30 ton.

Buller

Enligt gällande detaljplan genomfördes en bullerutredning i samband med projektets genomförande. Undersökningen påvisade att riktvärden för externt industribuller enligt Naturvårdsverkets allmänna råd inte skulle överskridas. Dessa riktvärden för buller kommer efter färdigställande av det nya GIS-ställverket inte att överskridas. Bullersituationen kan istället förbättras i och med att GIS-ställverket är tystare i drift.

Störningar i form av få men tunga transporter till och från området samt buller under byggnation förväntas under byggskedet. Vid byggnation bör naturvårdsverkets riktlinjer för buller från byggplatser följas.

Elektriska och magnetiska fält

I gällande plan redogörs tydligt för hur magnetfältssituationen inom samt i anslutning till transformatorstationen ser ut liksom vilka riktlinjer och policys avseende magnetfält som efterföljs. Rekommendationer från svenska myndigheter är att försiktighetsprincipen ska råda vid planering av nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar. Dessa ska utformas och placeras så att exponering för magnetfält begränsas. Enligt Svenska kraftnäts policy för nya kraftledningar ska magnetfältet normalt inte överstiga 0,4 μT där människor stadigvarande vistas. Vid närmsta byggnad är magnetfält som härrör från transformatorstationens 220 kV-ledning 2 μT . I jämförelse med många befintliga bostadshus är 2 μT fullt normala värden och Svenska Kraftnäts policy är att åtgärder för befintliga anläggningar endast görs om värdena överstiger 4 μT .

Det nya GIS-ställverket bedöms inte påverka rådande magnetsfältssituation på ett sådant sätt att gällande gränsvärden och riktlinjer överskrids.

Barnperspektiv

Barn och unga bedöms inte beröras i någon större omfattning av det aktuella planförslaget. Planförslaget innefattar mindre fysiska förändringar i bebyggelsen, dock inom område som ej är till för barn att vistas inom.

Omgivande naturområde, Rinkebyskogen, utgör friluft- och rekreationsområde för barn och unga som kan komma att påverkas indirekt i och med bullerstörningar under byggnationstiden. Därefter kommer nuvarande bullernivåer från verksamheten inte att överskrida nuvarande nivåer.

Ett genomförande av planändringen bedöms inte beröra barns intressen direkt och antas därmed inte medföra negativa konsekvenser för barn och unga. En barnkonsekvensanalys behöver därför inte göras.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret

Jonas Bark
Planchef

Linda Hartzell & Ebba Östman
Planarkitekt